

Posudek bakalářské práce Moniky Kácovské „Gender a autoškola: Výuka a přístup instruktorů a instruktorek v autoškole k žákům a žákyním“

Téma gender a vzdělání je v rámci feministické tradice bádání hojně studované, ale v českém kontextu se vesměs zaměřuje pouze na formální vzdělávání v rámci školského systému. Proto je osvěžující, že se Monika rozhodla vykročit z tohoto prostředí a podívat se na genderové dynamiky v něčem, co by nejspíše spadalo pod kolonku další vzdělávání či vzdělávání dospělých. Zároveň je však s touto volbou spojeno i ne jedno úskalí počínaje již teoretickým zakotvením práce, neboť v českém kontextu není dostupná prakticky žádná relevantní literatura. Na druhé straně volba výzkumu založeném na polostrukturovaném rozhovoru je pro podobná témata obvyklá a v případě explorativního výzkumu velmi vhodná.

Pokud jde o formální stránku věci, práce je smysluplně členěná a odkazovací aparát konzistentní. Monika se však nevyvarovala zbytečných překlepů, když již mezi prvními dvěma slovy v úvodu zapomněla mezeru a podobných přehlédnutí je v práci více (jen v úvodu jsem postřehl další dvě).

Jak jsem zmínil, teoretická část byla trochu oříšek, protože k tématu vzdělávání dospělých není v českém kontextu k dispozici prakticky žádná literatura. Monika se proto rozhodla zaměřit na tradiční literaturu z oblasti gender a škola, kterou zpracovala na úrovni odpovídající bakalářskému textu. Je však bohužel patrné, že vycházela z poměrně omezeného počtu textů vesměs české provenience. Obzvlášť patrná je závislost na Smetáčkové (2006) a Renzetti s Curranem (2003). Jedná se nepochybně o kvalitní texty, ale spíše přehledového charakteru. Práci by prospělo, kdyby byl okruh literatury širší a zahrnoval více cizojazyčných textů. Někdy se také věnuje tématům, která nejsou pro její výzkum příliš relevantní (např. gender v učivu a v učebních textech).

Úvod empirické části je věnován diskusi metodologie a ukazuje, že si je Monika dobře vědoma silných i slabých stránek zvolené metody. Čtenář/ka také získá poměrně dobrou představu o tom, jak prováděla svůj výzkum, a může si ověřit, že disponuje přiměřenou mírou badatelské sebereflexe. Problém však byl, že s vedoucím práce nekonzultovala osnovu rozhovoru a tak se v něm věnovala i otázkám, které byly vzhledem k tématu irelevantní. První část analýzy (3.3.2 – 3.3.4) je věnována právě těmto otázkám a je v podstatě zbytečná. V dalších už je snaha gender tematizovat, ale autorka není vždy důsledná. Tak například v části věnované rizikovým skupinám, někteří respondenti identifikovali jako rizikové starší ženy, ale Monika tento aspekt z genderové perspektivy nerozebírá.

Asi také nebylo tak úplně na místě ptát se respondentů a respondentek, co je gender, protože odpovědi byly předvídatelné. Jde o teoretický koncept a odpověď na tuto otázku vlastní analýze nic nepřináší. Problematické je také to, že v souvislosti s touto otázkou Monika respondentům a respondentkám vysvětlila, oč jí ve výzkumu jde, což

mohlo ovlivnit jejich odpovědi na další otázky. Nicméně není tak úplně mým úkolem detailně rozebírat analýzu rozhovorů, protože jsem ji samozřejmě ovlivňoval a proto tento úkol nechám na oponentovi/ce.

Z hlediska procesního patřila Monika spíše k těm studujícím, kteří pracují samostatně a s vedoucím práce moc nekonzultují. Práce vznikala poměrně rychle a v mém počítači je menší počet draftů, než je u mých studujících obvyklé.

Vzhledem k výše zmíněnému a při zohlednění mých zkušeností s úrovní bakalářských prací navrhuji známku dobře.

Ing. Petr Pavlík, Ph.D.
vedoucí práce

8. 6. 2014